

«Тасдиқ мекунам»

Директори Маркази илмии Хучанди
Академияи миллии илмҳои
Тоҷикистон Мақсудӣ А.Т. *А.Т.*
«05» «сентябрь» 2022 с.

ХУЛОСАИ

лабораторияи физикаи Маркази илмии Хучанди Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон

Рисолаи диссертационии Каримов Сорбон Каримович дар мавзӯи «Соҳтор ва хусусиятҳои физикию механикии пардаҳои полимерии бо кристалли моеъ диспергиронидашуда» дар Маркази илмии Хучанди Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон иҷро карда шудааст.

Дар марҳилаи таҳияи диссертатсияи худ, Каримов Сорбон Каримович ба ҳайси аспиранти Маркази илмии Хучанди АМИТ (солҳои 2013-2016) ва баъдан корманди илмии лабораторияи физикаи муассисаи мазкур фаъолият намудааст. Солҳои 2016-2022 ҳамчун унвончӯи Маркази илмии Хучанди Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ба таҳқиқоти илмӣ машғул шуда, рисолаи номзадиашро омода намудааст.

Номбурда соли 2009 факултети Физикаи “МДТ” Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Б. Ғафуровро бо ихтисоси “Радиофизика ва электроника” хатм намудааст (18 июни соли 2009, диплом ДТО №0005650).

Маълумот оид ба тасдиқи мавзӯи кори диссертационӣ

Мавзӯи кори диссертационии Каримов Сорбон Каримович дар ҷаласаи Шӯрои олимони Маркази илмии Хучанди Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон тасдиқ гардидааст (суратҷаласаи №2 аз 27.03.2014).

Ба сифати роҳбари илмӣ, Абдуманонов Абдуалӣ доктори илмҳои физика ва математика, мудири лабораторияи физикаи Маркази илмии Хучанд таин карда шуда (суратҷаласаи №2 аз 27.03.2014), бинобар вафоти марҳум тибқи қарори Шӯрои олимони Маркази илмӣ таҳти №6 аз санаи 09.11.20121 ба сифати мушовири илмӣ, доктори илмҳои физика ва математика, мудири кафедраи физикаи ҳастаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Махсудов Барот Исломович таин карда шудааст.

Дар натиҷаи муҳокима чунин хулоса қабул карда шуд:

Рисолаи номзадии муҳокимашуда кори анҷомёфтai илмӣ-таҳқиқотӣ дар самти илмҳои бунёдӣ мебошад. Кори илмӣ-таҳқиқотӣ дар мавзӯи «Соҳтор ва хусусиятҳои физикию механикии пардаҳои

полимерии бо кристалли моеъ диспергиронидашуда» чиҳати ҳалли муаммоҳои коркард ва тадқики усулҳои ташаккулдиҳии композитҳои дар заминаи полимерҳои бисёрфункционалӣ ва кристалли моеи нематикӣ асос ёфта, барои муайянкунии хосиятҳои морфологӣ вобаста аз ҳолати ибтидоии композит ва дигар режимҳои технологӣ нигаронида шудааст.

Иштироки бевоситаи муаллиф баҳри ба даст овардани натиҷаҳое, ки дар рисола оварда шудааст. Муаллиф дар тамоми зинаҳои таҳқиқотӣ: коркарди усулҳои ченкунии параметрҳои физикӣ, таҳлилу баррасии адабиёти илмӣ, омодасозии намунаҳои таҳқиқотӣ, коркард ва таҳлили натиҷаҳои таҷрибавӣ, натиҷагирӣ ва омодакунии мақола ва маърӯзаҳо дар самти мавзӯи рисола, нашри маводҳои илмӣ ва тайёр намудани диссертатсия ба ҳимоя бевосита ширкат варзидааст.

Навғонии илмӣ: Дар таҷриба бори аввал характеристикаҳои морфологӣ ва физикию механикии пардаҳои полимерии кристалли моеъ дошта вобаста ба таносуби компонентаҳо ва дигар омилҳои беруна аз нуқтаи назари илмӣ омӯхта ва асоснок карда шуданд. Ҳамзамон муайян карда шудааст, ки бо афзуншавии микдории компонентай кристаллҳои моеъ дар сатҳи матритсаи полимерӣ мустаҳкамии он то андозае кам мешавад. Дар доираи ин равандҳои аз сари нав самтнокшавии молекулаҳои кристаллҳои моеи 7СВ дар матритсаи полимерии васлкунандай ПВБ, ки дар таҷриба ошкор карда шудаанд, бо рақобати таъсири мутақобилаи молекулавию электростатикии занҷирҳои алкилий ва моментҳои диполӣ дар сарҳади байни ду муҳит алокаманданд.

Дараҷаи саҳеҳияти натиҷаҳои илмӣ, пешниҳод ва тавсияҳое, ки дар рисола матраҳ шудааст. Рисолаи илмии Каримов Сорбон Каримович дар сатҳи назарраси илмӣ бо гузаронидани ченкуниҳои таҷрибавии саҳеҳ ва таҳлилҳои илмӣ ичро шудааст. Натиҷаҳои рисола бар асоси далелу аснод ва ақидаву назарияҳои муфассал ба даст омадааст. Эътиmodнокии натиҷаҳои таҳқиқот бо истифодаи усулҳои замонавии ҳассос (спектроскопияи инфрасурҳ, микроскопияи электронӣ ва поляризатсионӣ), коркарди саҳеҳи натиҷаҳо бо истифода аз пакети барномаҳои амалий ва мувофиқати наздики натиҷаҳои тадқиқот бо ҳисобкуниҳои математикӣ ва хулосаҳои муаллифони дигар инъикос меёбад.

Аҳамияти илмӣ ва амалии рисола.

Натиҷаву бардоштҳои илмии рисола имкон дорад, ки ба коркарди технологии ҳосилкунии маводи композитии нав дар заминаи пардаи полимерӣ ва кристалли моеи навъи нематики 7СВ бо характеристикаҳои

морфологии беҳтар гардонида шуда, ки барои тадқиқотҳои илмии бунёдӣ зарур аст, ичро карда мешавад. Ҳамзамон, натиҷаҳои кори мазкур дар соҳаи соҳтани элементҳои нави оптоэлектронӣ ва таҷхизотҳои индикаторӣ барои истифода тавсия карда мешаванд. Ҳулосаҳои илмии дар рисола пешниҳод шаванд, барои соҳтан ва такмил додани элементҳои функционалии соҳаи оптоэлектроника ва техникаи дисплей, барои равнақ додани назарияи оптикаи ғайрихаттӣ нисбати омӯзиши маводи композитӣ дар заминай полимерҳои хаттӣ ва кристалли моеъ бо назардошти характеристикаҳои морфологӣ, ки дар кори мазкур тадқиқ шудааст, нигаронида шудаанд.

Ҳулосаҳои умумӣ оид ба пешниҳоди рисола барои дифоъ. Иштирокчиёни ҷаласаи лабораторияи физикаи Маркази илмии Ҳуҷанди АМИТ оид ба муҳокимаи рисолаи номзадӣ ҷунин ҳулоса бароварданд: рисолаи номзадии Каримов Сорбон Каримович дар мавзӯи «Соҳтор ва ҳусусиятҳои физикию механикии пардаҳои полимерии бо кристалли моеъ диспергиронидашуда» кори илмӣ-таҳқиқотии анҷомёфта буда, ҷиҳати такомули муаммоҳои асосии илмҳои бунёдӣ дар самти маводҳои композитии полимерӣ афзалиятнок мебошанд.

Натиҷаҳои илмии асоснок карда шудаи рисолаи диссертационии мазкур ба талаботҳои Комиссияи олии аттестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба диссертацияҳои номзадӣ ва Низомномаи намунавӣ оид ба Шӯроҳои диссертационӣ, ки аз ҷониби КОА-и назди Президенти ҶТ тасдиқ гардидааст, пурра ҷавобғӯ мебошад. Устодоне, ки доир ба мавзӯи «Соҳтор ва ҳусусиятҳои физикию механикии пардаҳои полимерии бо кристалли моеъ диспергиронидашуда» фикру андешаҳои ҳудро иброз намуда буданд, рисолаи мазкуро барои пешниҳод ба ҳимоя ҷонибдорӣ карданд.

Дарҷи натиҷаҳои рисола дар мақолаҳои илмӣ. Аз рӯйи мавзӯи диссертация 25 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 9 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандай КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудааст.

Қарор қабул карда шуд: Рисолаи Каримов Сорбон Каримович дар мавзӯи «Соҳтор ва ҳусусиятҳои физикию механикии пардаҳои полимерии бо кристалли моеъ диспергиронидашуда» бо мақсади дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои физика ва математика аз рӯйи ихтисоси 01.04.07- Физикаи ҳолатҳои конденсӣ барои ҳимоя пешниҳод карда шавад.

Дар ҷаласаи лабораторияи физикаи Маркази илмии Ҳуҷанд ҷунин ҳулоса қабул карда шуд.

Дар ҷаласа иштирок намуданд: 12 нафар.

Натиҷаи овоздиҳӣ: “тарафдор” - 12.

“Муқобил” - нест, “бетараф” - нест.

Суратҷаласаи №4 аз 05-сентябри соли 2022.

Мудири лабораторияи Физикаи
Маркази илмии Ҳуҷанди АМИТ

Эгамов М.Х.

Котиби илмӣ:

Нозири кадрҳои
Маркази илмии Ҳуҷанди АМИТ

Мухамедова Д.А.

Рахимова Т.Ч.

Суроға: 735714, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Ҳуҷанд, минтақаи саноатии
шимолу шарқӣ
Телефон: +992(3422) 5-78-16
E-mail: markaziilmiikhujand@mail.ru